

Utrecht, dinsdag 20 juni 2023
Persbericht

Kankerpatiëntenorganisaties zien bereidheid van patiënten voor digitaal contact in de zorg

Oproep aan ziekenhuizen; omarm techniek én bied maatwerk

UTRECHT – De meerderheid van de mensen met kanker is bereid gebruik te maken van digitale middelen in de zorg. Het gaat dan om mogelijkheden als beeldbellen, e-consulten en/of kankerspecifieke gezondheidsapps. Maar deze digitale middelen worden in de kankercare nog maar beperkt gebruikt, respectievelijk 9%, 21% en 7%. Dit blijkt uit een Doneer Je Ervaring-peiling van de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK) onder 4196 mensen met kanker.

Beeldbellen goed alternatief voor bepaalde ziekenhuisafspraken

Volgens 62% van de respondenten is beeldbellen als vervanger van een ziekenhuisbezoek een (enigszins) goed idee. Maar, slechts 9% heeft er de afgelopen drie jaar gebruik van gemaakt. De respondenten vinden beeldbellen persoonlijker dan normaal bellen en ten opzichte van een bezoek aan het ziekenhuis scheelt het tijd, kosten en energie. Echter, niet alle consulten lijken zich te lenen voor beeldbellen. Zo wordt beeldbellen niet als directe vervanging gezien van een intakegesprek of gesprek over behandelopties. Ook niet als fysieke controle nodig is. Beeldbellen kan wel worden ingezet voor tussentijdse uitslag- of (na)controle gesprekken. Echter, voor een deel van de mensen gaat er niets boven fysiek contact in de zorg, ongeacht het type afspraak.

E-consulten nog weinig gebruikt, wel gewaardeerd

Kijkend naar de e-consultoptie in het patiëntenportaal dat door het ziekenhuis wordt aangeboden, vertelt de peiling dat kankerpatiënten er nog maar weinig gebruik van maken (22%). De voornaamste reden is dat men niet weet dat het kan (33%), en 25% van de respondenten zonder ervaring met het e-consult, geeft aan hier wel interesse in te hebben. De respondenten mét ervaring beoordelen het e-consult positief met een 7,9. *“Soms zit je met een simpele vraag waar je de arts over wilt consulteren zonder direct fysiek belasting uit te oefenen op het spreekuur”*, aldus een respondent.

Patiënt is bereid gezondheidsinformatie via app of wearable te delen

Gezondheidsapps op een smartphone of tablet worden door ruim vier op de tien (42%) van de respondenten gebruikt. Dit betreft vooral algemene gezondheidsapps. Slechts 7% van de respondenten gebruikt kankerspecifieke apps. Deze meten hoe het fysiek en emotioneel met iemand gaat of geven inzicht in bijwerkingen van de behandeling. De mensen die zo'n app gebruiken zijn positief (7,5). Op de vraag of men bereid is om kankerspecifieke informatie via apps te delen met het ziekenhuis, antwoordt 70% positief. De meesten mensen willen dit om aan de arts te laten weten hoe het lichamenlijk gaat (86%). Ook de bijwerkingen van behandelingen (74%) en de geestelijke gesteldheid (62%) worden genoemd. Een groot deel van de respondenten (72%) is bekend met 'wearables', zoals een digitaal horloge of armbandje. En 26% maakt hier ook gebruik van om de gezondheid bij te houden. Bijna 6 op de 10 is bereid om kankerspecifieke informatie via een wearable te delen met het ziekenhuis als ze die kans krijgen. Respondenten die aangeven apps en wearables liever niet te gebruiken, hebben met name zorgen over privacy en veiligheid, en zij vinden het te onpersoonlijk.

Prof. dr. Hanneke van Laarhoven, internist-oncoloog bij Amsterdam UMC Cancer Center Amsterdam is enthousiast over de uitkomsten van deze peiling: “Met het inzetten van apps en andere vormen van digitale zorg kunnen we bijwerkingen van bijvoorbeeld chemotherapie beter en eerder zien. Hierdoor kunnen we mensen met kanker mogelijk beter behandelen en hen meer kansen bieden op langer leven met een goede kwaliteit van leven. De bevindingen

van de peiling zie ik als een oproep om digitale middelen meer in te zetten in de zorg en onderzoek te verrichten naar hoe we deze het beste kunnen gebruiken.”

Digitaal contact heeft potentie, maar maatwerk is belangrijk

Irene Dingemans, belangenbehartiger Kwaliteit van Zorg bij NFK, is verrast hoeveel respondenten positief zijn over het delen van gegevens via apps en zelfs wearables. “Ook als het hier zou gaan om een voorhoede, dit biedt wel degelijk mogelijkheden om de zorg tijdens het intensieve behandeltraject beter en patiëntvriendelijker te maken. Hierbij is het uiteraard wel belangrijk dat privacy en goed gebruik van data geborgd zijn.”

Dat beeldbellen en e-consulten nog weinig gebruikt lijken te worden, vindt Dingemans opvallend. “De meerderheid van de respondenten geeft immers aan deze mogelijkheid te willen voor een deel van de consulten. Digitaal contact is welkom als je te ziek of te moe bent voor een bezoek aan het ziekenhuis. Veel respondenten geven aan dat het hen veel tijd en geld kan besparen.” Ze vervolgt: “Het voornaamste nu is dat de optie voor digitaal contact aangeboden wordt, zodat patiënten die willen, er gebruik van kunnen maken.” Ze benadrukt daarbij dat maatwerk een belangrijke voorwaarde is, want een deel van de patiënten wil niet via de digitale weg contact. En uiteraard blijven voor de meeste patiënten periodieke fysieke controles noodzakelijk. NFK is benieuwd naar de mogelijkheden van ziekenhuizen en de bereidheid van zorgprofessionals en gaat hierover graag met ze in gesprek.

EINDE PERSBERICHT

Over NFK

De Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK) is de koepel van 19 kankerpatiëntenorganisaties. Samen komen wij op voor de belangen van álle mensen die kanker hebben (gehad), hun naasten en mensen met een erfelijke aanleg voor kanker. Door middel van Doneer Je Ervaring, het panel van en voor mensen die leven met kanker, krijgen wij inzicht in de behoeften en meningen van patiënten en naasten. Deze inzichten delen wij met de politiek, media, zorg, wetenschap en verzekeraars. www.nfk.nl.

Over Doneer Je Ervaring

Doneer Je Ervaring is het panel van en voor kankerpatiënten. Via Doneer Je Ervaring kunnen persoonlijke ervaringen over het leven met kanker worden gedeeld. Met gerichte vragen onderzoeken we wat kanker met mensen doet. Hierdoor kunnen wij ons sterk maken voor de ruim 800.000 kankerpatiënten in Nederland. www.doneerjeervaring.nl.

De volledige rapportage is te downloaden via: <https://doneerjeervaring.nl/peilingen/digitaal-contact-met-je-arts-over-kanker-wat-vind-ijj>

Deze peiling was een initiatief van de kankerpatiëntenorganisaties die samenwerken binnen de Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK). Ook onderzoekers van het Amsterdam UMC en Centre for Human Drug Research dachten mee. Zij doen onderzoek naar het delen van gezondheidsinformatie via ‘wearables’ zoals een smartwatch.

Noot voor de redactie – niet ter publicatie:

Voor meer informatie kunnen media contact opnemen met Gaby Haverkamp, corporate communicatieadviseur van NFK op 06-33816715 of communicatie@nfk.nl. Belangenbehartiger Irene Dingemans is namens NFK beschikbaar voor een inhoudelijke toelichting.